

Materialism och konsumtion kan aldrig ersätta Gud

I en tid där **materialism** tycks regera och **konsumtion** framstår som själva livets kärna, väcks oundvikliga frågor: Kan ägodelar och ständigt ökande konsumtion verkligen fylla det tomrum som en gång fylldes av andlighet, gemenskap och reflektion? Vad är det vi egentligen söker när vi köper, samlar och förbrukar?

Många, som Karin Boye uttrycker i sin dikt *"Moln"*, känner av den tomhet som döljer sig bakom konsumtionens lockelser:

O bubblor, bubblor, o skum, skum är all vår oro, all vår klagan.

Boye beskriver en värld där det materiella framstår som ytligt, där våra bekymmer och rädslor är som "bubblor" och "skum" på ytan av något mycket djupare. Det vi jagar — ägodelar, framgång, status — är endast flyktiga symboler för något större, något vi egentligen längtar efter.

Men vad är detta "större"? Vad hoppas vi finna när vi fyller våra liv med ting, när vi strävar efter mer pengar, mer makt, mer synlighet? Det moderna samhället verkar ofta använda konsumtionen som en form av tröst — ett substitut för en djupare, mer varaktig mening. Men precis som

Materialism och konsumtion kan aldrig ersätta Gud

Boyes *bubblor* och *skum* antyder, är den glädje vi får tillbaka oftast kortvarig och ytlig.

I *Mannen utan väg* av Erik Lindegren möter vi karaktärer som vandrar genom en värld där speglarna — symboler för självinsikt och reflektion — vänder dem ryggen:

speglar vänder ryggen och ljuset dammar.

Konsumtionen kan liknas vid dessa speglar. Vi speglar oss i det vi äger, men vad händer när speglarna slutar reflektera vårt sanna jag? När vi inser att det materiella inte ger oss den varaktiga spegelbild vi trodde att vi kunde kontrollera?

Här kan vi ställa oss frågan: Om vi aldrig kan spegla vår sanna identitet genom det vi äger, var finner vi då vårt verkliga jag? I det moderna livet, där framgång ofta mäts i materiella termer, är detta en viktig fråga. Äldre visdomar erbjuder dock ett annat perspektiv. I islam varnar Koranen:

”Världsliga livets njutningar är få, och det eviga livet är bäst för den som fruktar Allah” (Koranen 4:77).

Detta påstående utmanar en värld där lycka ofta presenteras som något som kan köpas, där vårt värde ibland reduceras till vad vi har, snarare än vilka vi är.

Islam påminner oss om något centralt: att världen vi lever i är tillfällig, att de materiella tingen endast har ett begränsat värde, och att det verkliga värdet finns i det **andliga** och det **eviga**. Detta betyder inte att vi ska förkasta allt det världsliga, men vi bör fråga oss vad vi egentligen söker när vi förbrukar och köper. Vad driver vår ständiga längtan efter mer?

Som Boye antyder i sin dikt om nattskärran:

Duniga skymningsvingar tyckas bundna vid jorden, tyngda av stoft och mull.

Vår längtan, vår drift att äga och konsumera, är som dessa ”bundna” vingar, hindrade från att lyfta. Vi känner oss tyngda av jordens stoft — av

Materialism och konsumtion kan aldrig ersätta Gud

materialismen, av alla de yttre krav som samhället ställer på oss. I denna tyngd finns en oförlöst längtan, en längtan efter något högre.

När vi reflekterar över detta högre, inser vi att svaret inte ligger i fler ägodelar eller större ekonomisk trygghet. Det handlar om att söka ett inre lugn, en djupare mening som sträcker sig bortom det materiella. Vi kan finna denna mening i **tro**, i **reflektion**, i gemenskap med andra och i medvetenheten om något större än oss själva.

Från ett islamiskt perspektiv är Gud den verkliga källan till meningen. Koranen påminner oss om att denna värld bara är en prövning, en övergående fas, medan det eviga livet erbjuder den verkliga belöningen. Men även för en sekulär människa finns insikten att materiella ägodelar inte kan fylla den existentiella hunger som finns djupt rotad i människan. Det är en längtan som endast kan mötas genom att söka det bestående — kärlek, tro, andlig frid.

Att stå emot konsumtionssamhällets lockelser handlar därför inte om att förneka alla materiella glädjeämnen, utan om att förstå deras begränsningar. Vi kan leva i denna värld och njuta av dess frukter, men utan att förlora oss i den. Som Boye påminner oss:

glädjen är världens grund.

Detta är inte den glädje som kommer från ägodelar, utan den som uppstår när vi lever i medvetenhet om det eviga, det större, det **gudomliga**.

När vi betraktar världen på detta sätt, inser vi att ingen mängd ägodelar eller konsumtion kan ersätta det andliga sökandet. Materiella ting kan ge tillfällig tröst, men det är endast genom att lyfta vår blick mot det som varar för evigt som vi finner verklig frid. Och kanske är det just detta vi behöver påminna oss om när vi möter det moderna livets ständiga krav: att vår sanna rikedom inte ligger i det vi äger, utan i den frid och mening vi finner genom att leva i harmoni med våra djupaste värden.